.lt procedūrinio reglamento pakeitimai

Svarbiausi pokyčiai nuo 2027 m. birželio 1 d.

Laura Subačienė | *Interneto paslaugų centras / DOMREG*

Kauno technologijos universitetas

2026-11-24 Kaunas

Tapatybės patvirtinimas - atskira procedūra

Dabar

- Sudarydamas paslaugų sutartį paslaugų teikėjas **turi patikrinti** užsakovo tapatybę ir įsitikinti, kad jis turi teisę sudaryti sutartį.
- Atskiros tapatybės patvirtinimo procedūros Reglamente **nėra**.
- Tapatybės patvirtinimo faktas **nėra** domeno vardo registravimo sąlyga.

Nuo 2027 m. birželio 1 d.

- Tapatybės patvirtinimas tampa **atskira domeno administravimo procedūra** (24 p.).

**Tapatybės patvirtinimas – procedūra, skirta patvirtinti domeno turėtojo tapatybę.*

- Tapatybės patvirtinimo faktas **žymimas DAS** (26 p.).

****DAS –** administratoriaus įdiegta .lt antro lygio domenų administravimo sistema, susieta su administratoriaus interneto svetaine ir skirta gauti paraiškas, atlikti procedūras, tvarkyti bei kaupti duomenis.*

- Domeno vardas **registruojamas** tik tada, kai DAS yra domeno turėtojo tapatybės patvirtinimo žyma (37.3 p.).
- Sudarant paslaugų sutartį lieka atskira **pareiga įsitikinti**, kad užsakovas turi teisę ją sudaryti.

DOM REG .lt

Kas vyksta įkūrus domeną

Po domeno įkūrimo tikrinama, ar domeno turėtojo tapatybė jau patvirtinta DAS.

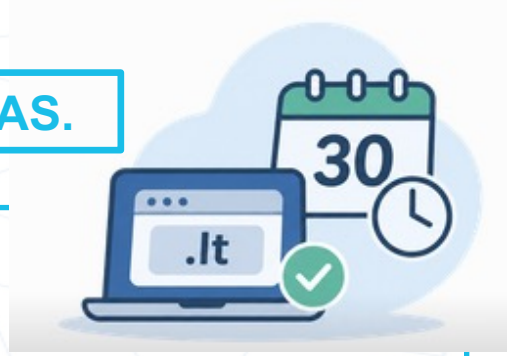

Jei tapatybė patvirtinta:

- administratorius pereina prie domeno vardo registravimo (29 p.);
- papildomai tapatybės tvirtinti vien dėl naujo domeno nereikia;
- siekiant išvengti tapatybės patvirtinimo procedūros dubliavimo, tam pačiam domeno turėtojui, įkuriant daugiau domenų, rekomenduojama naudoti **tą pačią domeno turėtojo paskyrą** (28 p.).

Jei tapatybė nepatvirtinta:

- Whois būsena – **„Tvirtinama tapatybė“**;
- tapatybei patvirtinti skiriama **30 kalendorinių dienų**;
- per šį laikotarpį **paslaugų teikėjas gali patikslinti** su domeno turėtojo tapatybe susijusius duomenis, **įskaitant asmenvardį** (vardas, pavardė arba jurdinio asmens pavadinimas) (30.2 p.);
- **aptarnaujantis paslaugų teikėjas** turi informuoti domeno turėtoją apie nepatvirtinimo pasekmes;
- per 30 dienų tapatybės nepatvirtinus – **domenas panaikinamas (be “Karantino”)** (30 p.).

Svarbu dėl atsiskaitymo: nuo domeno įkūrimo momento paslaugų teikėjui atsiranda prievolė sumokėti administratoriui **už domeno įkūrimo procedūrą**.

DOM REG [.lt]

Tapatybės patvirtinimas vėliau

- Jeigu įkuriant **kitą domeną** nustatoma, kad domeno turėtojo tapatybė DAS jau patvirtinta, jos **iš naujo tvirtinti nereikia** – administratorius pereina prie domeno vardo registravimo (29 p.).
- Tapatybės patvirtinimo procedūrą **rekomenduojama** **pakartotinai atlikti ne rečiau kaip kas 5 metus** (32 p.).
- Jau registruotiems domenams tapatybės patvirtinimo žyma taps praktiškai svarbi tada, kai bus atliekamos **procedūros**, kurioms Reglamentas ją nustato kaip sąlygą, pavyzdžiui:
  - keičiant paslaugų teikėją;
  - perleidžiant domeną kitam asmeniui;
  - naudojantis „karantino“ laikotarpiu suteikiama teise naujai įkurti domeną tuo pačiu vardu.

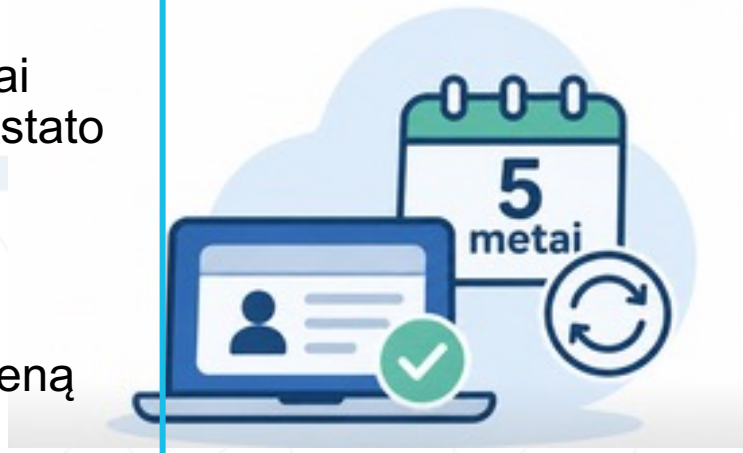

DOM REG [.lt]

Tapatybės patvirtinimo būdai

Domeno turėtojas gali patvirtinti savo tapatybę (26 p.):

- **aptarnaujančiam paslaugų teikėjui** – tapatybės patvirtinimo faktą DAS pažymi paslaugų teikėjas;
- **administratoriui** – tapatybės patvirtinimo faktą DAS pažymi administratorius, domeno turėtojui patvirtinus tapatybę administratoriaus nustatyta tvarka.

** Reglamentas nenustato, kada privaloma rinktis paslaugų teikėją, o kada administratorių.*

Patikimi tapatybės patvirtinimo būdai (33 p.):

- **VIISP** prieinamos elektroninės atpažinties priemonės (33.1 p.);
- pagal **eIDAS** pripažįstama elektroninės atpažinties priemonė (33.2 p.);
- **kvalifikuotas elektroninis parašas, kvalifikuotas elektroninis spaudas, mobilusis elektroninis parašas, „Smart-ID“ arba kita elektroninės atpažinties priemonė**, leidžianti patikimai nustatyti domeno turėtojo tapatybę (33.3 p.);
- **banko pavedimas iš domeno turėtojo vardu esančios mokėjimo sąskaitos**, kai iš mokėjimo paslaugų teikėjo gautus mokėtojo duomenis galima patikimai palyginti su DAS nurodytais domeno turėtojo duomenimis (33.4 p.);
- **trečiojo asmens elektroninė tapatybės nustatymo paslauga**, jeigu trečiasis asmuo atitinka jam taikomus teisės aktų reikalavimus, taiko dokumentuotą tapatybės nustatymo procedūrą ir užtikrina tapatybės nustatymo duomenų saugumą (33.5 p.).

DOM REG .lt

Fizinių ir juridinių asmenų tapatybės patvirtinimas

Fizinis asmuo

- Tapatybė patvirtinama vienu iš Reglamento 33 punkte nustatytų būdų.
- DAS nurodytas **vardas ir pavardė turi sutapti** su duomenimis, gautais naudojant pasirinktą tapatybės patvirtinimo būdą (34 p.).

Juridinis asmuo

Tapatybė taip pat patvirtinama vienu iš Reglamento 33 punkte nustatytų būdų.

Be tapatybės patvirtinimo, papildomai tikrinami ir patvirtinami **juridinio asmens registraciniai duomenys** (35 p.):

- **Lietuvos juridinio asmens** – DAS nurodytas pavadinimas ir juridinio asmens kodas tikrinami pagal Juridinių asmenų registro duomenis (35.1 p.);
- **užsienio juridinio asmens** – pavadinimas ir registracijos numeris ar kitas identifikavimo duomuo tikrinamas pagal oficialų registrą, registracijos dokumentą arba patikimą trečiojo asmens patikros paslaugą (35.2 p.).

Kai juridinio asmens tapatybė patvirtinama **per jo vardu veikiantį fizinį asmenį,** papildomai:

- patvirtinama šio fizinio asmens tapatybė vienu iš 33 punkte nustatytų būdų;
- patikrinama jo teisė atstovauti juridiniam asmeniui pagal registro duomenis, įgaliojimą ar kitą atstovavimo teisę patvirtinantį dokumentą (35.3 p.).

DOM REG [.lt]

Ką turi užfiksuoti ir saugoti paslaugų teikėjas

Kai domeno turėtojo tapatybę patvirtina paslaugų teikėjas, jis turi užfiksuoti:

- **tapatybės patvirtinimo datą ir laiką**;
- **naudotą tapatybės patvirtinimo būdą**;
- **duomenų šaltinį**, kuriuo remiantis tapatybė buvo patvirtinta (Priedo P-5.2.1.1)

**** Pavyzdžiai:***
- *Būdas – banko pavedimas.*
- *Duomenų šaltinis – SEB bankas.*

ARBA

- *Būdas – trečiojo asmens elektroninės tapatybės nustatymo paslauga.*
- *Duomenų šaltinis – konkretus paslaugos teikėjas, iš kurio gauti tapatybės nustatymo duomenys.*

Ši informacija saugoma:

- visą konkretaus domeno aptarnavimo laikotarpį;
- **5 metus nuo aptarnavimo laikotarpio pabaigos.**

! Administratoriaus reikalavimu paslaugų teikėjas turi pateikti šią **informaciją apie tapatybės patvirtinimo faktą** (P-5.2.1.2).

! **Kai tapatybę patvirtina administratorius**, jis taip pat fiksuoja tapatybės patvirtinimo datą ir laiką, būdą bei duomenų šaltinį ir šią informaciją saugo **ne trumpiau kaip 5 metus nuo konkretaus domeno panaikinimo dienos** (27 p.).

Tapatybės patvirtinimo reikšmė kitoms procedūroms

Tapatybės patvirtinimo faktas DAS bus svarbus ne tik registruojant naują domeną:

- **Domeno turėtojo duomenų tikrinimas** – kilus pagrįstų abejonių dėl domeno turėtojo duomenų tikslumo ar tikrumo, **administratorius gali pareikalauti patvirtinti domeno turėtojo tapatybę** (50.2 p.).
- Domeno turėtojui **ar** jį aptarnaujančiam paslaugų teikėjui per **7 kalendorines dienas nuo administratoriaus paklausimo** nepateikus duomenų, pateikus neišsamius ar netikslius duomenis arba administratoriaus reikalavimu neatlikus tapatybės patvirtinimo procedūros, gali būti taikomas **domeno sustabdymas** (51 p.).
- **Domeno turėtojo duomenų keitimas** – jei domeno turėtojo tapatybė jau patvirtinta, jo **asmenvardžio pasikeitimo atveju** duomenį pagal pateiktus dokumentus neautomatiniu būdu keičia administratorius (68–69 p.).
- **Paslaugų teikėjo keitimas** –procedūra bus galima **tik tada, kai domeno turėtojo tapatybė patvirtinta DAS** (73 p.).

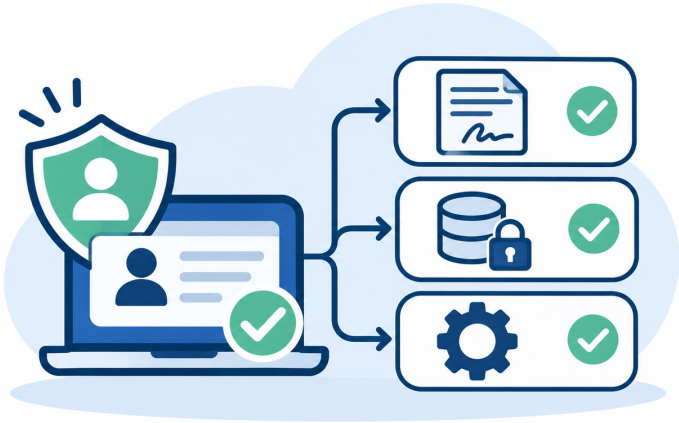

DOM REG .lt

Tapatybės patvirtinimo reikšmė kitoms procedūroms

Tapatybės patvirtinimo faktas DAS bus svarbus ne tik registruojant naują domeną:

- **Domeno perleidimas** –perleidimo procedūra galės būti atliekama **tik tada, kai domeno įgijėjo tapatybė patvirtinta DAS** (82 p.). Šiuo atveju reikalaujama ne esamo domeno turėtojo, o būtent **įgijėjo tapatybės patvirtinimo**.

** Jeigu įgijėjo tapatybė DAS jau patvirtinta, jos iš naujo tvirtinti nereikia*.

- **„Karantinas“** – galiojančioje redakcijoje „karantino“ laikotarpiu domeną tuo pačiu vardu gali naujai įkurti paskutinis domeno turėtojas. Naujoje redakcijoje šia galimybe galės pasinaudoti tik paskutinis domeno turėtojas, **kurio tapatybė patvirtinta DAS** (103 p.).

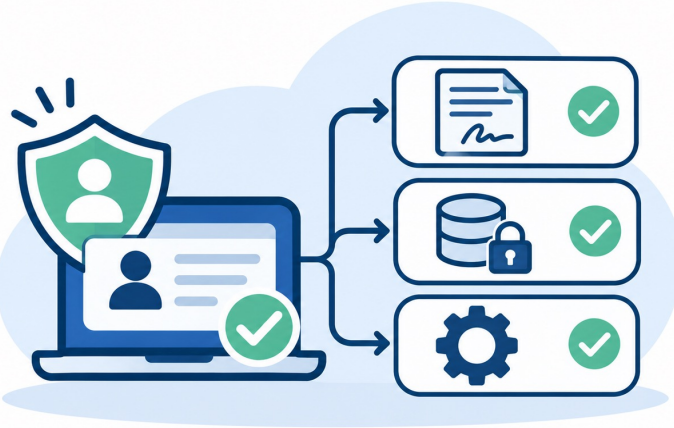

Duomenų tikslumas

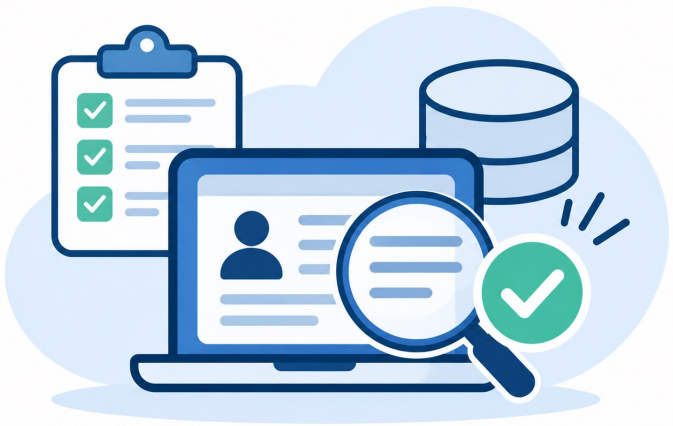

Pareiga nėra nauja, tačiau naujoje redakcijoje aiškiau įvardijama domeno turėtojo atsakomybė už pateiktų duomenų kokybę ir pasekmes.

- DAS nurodyti užsakovo duomenys, jo kontaktiniai duonenys ir informacija apie domeną turi būti **teisingi, tikslūs ir išsamūs**.
- Domeno turėtojui nurodžius neteisingus, netikslius ar neišsamius kontaktinius duomenis, **rizika tenka domeno turėtojui**.
- Jei dėl netinkamų kontaktinių duomenų su domeno turėtoju nepavyksta susisiekti, jis gali laiku negauti svarbios informacijos ir, neatlikęs Reglamente nustatytų veiksmų, **netekti teisių į domeną** (7.1.3 p.).

- **Paslaugų teikėjo atsakomybė taip pat išlieka:**
  paslaugų teikėjas rūpinasi, kad paraiškose nurodyti duomenys būtų **teisingi, tikslūs ir išsamūs** (P-40.4), ir atsako už netinkamą procedūrų atlikimą ar jų neatlikimą nustatytu laiku (P-39).

DOM REG .lt

Kiti procedūriniai pakeitimai

Suvaržymas kompetentingos institucijos sprendimu (ERĮ 98 str.)

- Naujoje redakcijoje atskirai nustatomas suvaržymo pagrindas, kai administratorius gauna **kompetentingos institucijos privalomą sprendimą blokuoti registruoto vardo domeną** (60.3 p.).
- Tokiu atveju domenas pašalinamas iš DNS serverių ir „Whois“ pažymima būsena **„Suvaržytas pasiekiamumas“**.
- Domeno pasiekiamumas ribojamas, tačiau **teisė disponuoti domenu neribojama**.
- Domeno turėtojui apie sustabdymą ar suvaržymą **gali būti papildomai pranešama**, tačiau administratorius neprivalo užtikrinti tokio pranešimo gavimo (56, 61 p.).

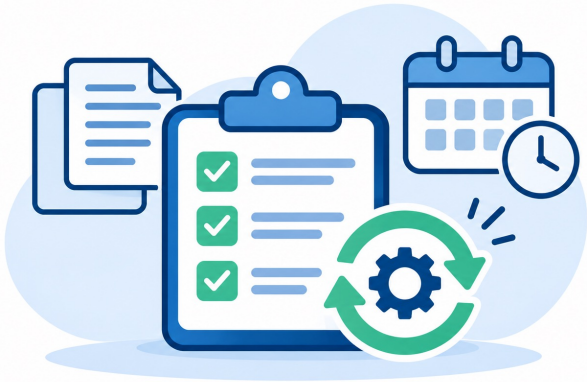

DOM REG [.lt]

Kibernetinis saugumas – konkretesni reikalavimai

Dabar

- Informacinio saugumo pareiga jau galioja – paslaugų teikėjas turi taikyti **efektyvias saugos priemones** ir užtikrinti, kad prie DAS galėtų prisijungti ir procedūras atlikti **tik paskirti kvalifikuoti darbuotojai** (galiojančio Priedo P-5.2.5).

Nuo 2027 m. birželio 1 d.

- Kibernetinis saugumas tampa bendru procedūrų atlikimo principu – turi būti užtikrinamas informacinių sistemų, duomenų ir ryšių **konfidencialumas, vientisumas** ir **prieinamumas** (7.1.5).
- Paslaugų teikėjas turi taikyti **organizacines ir technines kibernetinio saugumo priemones** ir prieigą prie DAS suteikti tik tiek, kiek būtina konkrečioms funkcijoms atlikti.
- Prisijungimui prie DAS ar procedūrų atlikimui naudojamoms sistemoms turi būti taikomas saugus autentifikavimas, **įskaitant dviejų veiksnių autentifikavimą** (2FA)(P-10).

! 2FA išimtis - tik kai jo taikymas objektyviai neįmanomas dėl administratoriaus ar DAS techninių apribojimų.

DOM REG [.lt]

Incidentų valdymas, trečiosios šalys ir kontrolė

- Paslaugų teikėjas turi turėti **vidaus tvarką** kibernetiniams incidentams nustatyti, valdyti ir jų pasekmėms šalinti (P-11).
- Apie incidentą ar saugumo pažeidimą, kuris **galėjo ar gali paveikti DAS arba domenų registracijos duomenų saugumą**, administratoriui turi būti pranešta **nedelsiant, bet ne vėliau kaip per 24 valandas nuo sužinojimo momento** (P-12).
- Pasitelkus **trečiuosius asmenis**, paslaugų teikėjas turi užtikrinti, kad ir jie laikytųsi **kibernetinio saugumo ir konfidencialumo reikalavimų** tiek, kiek tai susiję su .lt domeno saugumu (P-13).
- Administratorius galės **tikrinti atitiktį ir reikalauti pagrįstų įrodymų**, kad reikalavimai įgyvendinti (P-14).

DOM REG [.lt]

Kontrolės procedūra

- Kontrolė – speciali procedūra, skirta patikrinti procedūrų atlikimo ir duomenų tvarkymo teisingumą, paslaugų teikėjų atitiktį keliamiems reikalavimams ir specialių procedūrų principų, reikalavimų ir sąlygų laikymąsi (P-65).
- Apie patikrinimą paslaugų teikėjas gali būti **iš anksto neinformuojamas**, kai informavimas galėtų turėti įtakos patikrinimo objektyvumui ar rezultatams (P-66).
- Nustačius neatitiktį, paslaugų teikėjas **informuojamas apie patikrinimo rezultatus** (P-67).
- Jam suteikiama galimybė **pateikti paaiškinimus ir pašalinti neatitiktį** Priedo nustatyta tvarka (P-67).

DOM REG .lt

Proporcingos poveikio priemonės

Nustačius Reglamento pažeidimą:

- paslaugų teikėjas **įspėjamas** apie pažeidimą;
- jei pažeidimą galima pašalinti, nustatomas **ne trumpesnis kaip 7 kalendorinių dienų terminas**;
- pažeidimo nepašalinus, gali būti taikomos **proporcingos poveikio priemonės**, atsižvelgiant į pažeidimo **pobūdį, mastą ir pasekmes**;
- gali būti ribojamas tam tikrų **procedūrų atlikimas ar DAS funkcionalumai** iki pažeidimo pašalinimo (P-70).

! Poveikio priemonių sąrašas nėra baigtinis; priemonė parenkama proporcingai pagal pažeidimo pobūdį, mastą ir pasekmes (P-70).

Pažeidimai

Administratorius turi teisę vienašališkai nutraukti akreditavimo sutartį, kai:

- kai paslaugų teikėjas **kartotinai pažeidžia** Reglamentą.
- Pažeidimas laikomas kartotiniu, kai paslaugų teikėjas per **6 mėnesius nuo administratoriaus įspėjimo dienos** pakartotinai pažeidžia **tą pačią Reglamente nustatytą pareigą ar reikalavimą** (P-72.3.4).
- kai paslaugų teikėjas **per 30 kalendorinių** dienų neapmoka administratoriui **visos sąskaitoje nurodytos sumos** (P-72.3.3).

Akreditavimo pabaiga

Naujoje redakcijoje atsiranda papildomas akreditavimo pabaigos pagrindas:

- jeigu pakeičiamos **esminės akreditavimo sutarties sąlygos ar Reglamento nuostatos**;
- Ir jei dėl šių pakeitimų būtina sudaryti **naują akreditavimo sutartį ar jos papildymą**;
- Ir jei paslaugų teikėjas per administratoriaus nustatytą terminą jos ar jo **nepasirašo**,
- administratorius gali vienašališkai nutraukti akreditavimo sutartį (P-72.3.5).

! Esminiais laikomi pakeitimai, kurie reikšmingai keičia administratoriaus ir paslaugų teikėjo teisių ar pareigų pusiausvyrą (P-74).

DOM REG [.lt]

Akreditavimo sąlygų ir Reglamento keitimas

Administratorius galės keisti akreditavimo sutarties sąlygas ar su paslaugų teikėjų veikla susijusias Reglamento nuostatas (P-73).

- Paslaugų teikėjai apie pakeitimus **informuojami iš anksto** ir jiems nustatomas ne trumpesnis kaip **90 kalendorinių dienų terminas** susipažinti su pakeitimais.
- Nesutinkantis paslaugų teikėjas gali **iki pakeitimų įsigaliojimo vienašališkai nutraukti akreditavimo sutartį**.
- Tęsiant veiklą po pakeitimų įsigaliojimo laikoma, kad paslaugų teikėjas **su pakeitimais sutinka**.

! Išimtis: kai dėl esminių pakeitimų būtina sudaryti naują akreditavimo sutartį ar jos papildymą – **vien veiklos tęsimo nepakanka, būtinas pasirašymas.**

DOM REG .lt

O kas neįtraukta?

DOM REG [.lt]

Tapatybės patvirtinimas

Siūlymas	Galutinėje redakcijoje pasirinkta
Tapatybės patvirtinimą **centralizuoti** per DOMREG ir VIISP	Tapatybę galima patvirtinti aptarnaujančiam paslaugų teikėjui arba administratoriui; VIISP – vienas iš galimų būdų (26, 33 p.).
Tapatybę patvirtinti prieš domeno įkūrimą ir mokėti tik už sėkmingai įregistruotą domeną. Domeno įkūrimo paraiška būtų teikiama tik patvirtinus būsimo domeno turėtojo tapatybę; tapatybės nepatvirtinus domenas nebūtų įkuriamas ir mokėjimo prievolė neatsirastų.	**Išankstinis tapatybės patvirtinimas galimas, bet nėra privaloma domeno įkūrimo sąlyga.** Domenas įkuriamas, o jei tapatybė dar nepatvirtinta – jai patvirtinti suteikiama 30 kalendorinių dienų; nepatvirtinus domenas panaikinamas. **Mokėjimo prievolė atsiranda nuo domeno įkūrimo momento** (16.3, 29–30 p.).
Leisti tapatybės patvirtinimo faktą žymėti **perpardavėjams, administraciniams ar techniniams kontaktams**	Faktą DAS žymi tik aptarnaujantis paslaugų teikėjas arba administratorius (26 p.).
Fizinio asmens identifikavimą sieti su **asmens kodu**	Bendros pareigos rinkti asmens kodą nenustatoma; vardas ir pavardė turi sutapti su tapatybės patvirtinimo metu gautais duomenimis (33–34 p.).

DOM REG [.lt]

Tapatybės patvirtinimo terminas ir būdai

Siūlymas	Galutinėje redakcijoje pasirinkta
Per terminą tapatybės nepatvirtinus domeną **sustabdyti**, o ne panaikinti	Domenas panaikinamas, tačiau pradinis 15 dienų terminas pailgintas iki 30 kalendorinių dienų (30.2, 30.5 p.). Atsižvelgta iš dalies.
Esamiems domenams nustatyti bent **180 dienų** tapatybės patvirtinimo terminą	Bendras 180 dienų terminas nenustatytas; atsietai atliekamas tapatybės patvirtinimas savaime nekeičia susijusių domenų „Whois“ būsenos (31 p.).
Nustatyti visiškai **baigtinį** tapatybės patvirtinimo būdų sąrašą	Konkretūs būdai išvardyti, tačiau palikta galimybė naudoti ir kitą patikimą elektroninės atpažinties priemonę (33 p.). Atsižvelgta iš dalies.

DOM REG [.lt]

Kontrolė ir poveikio priemonės

Siūlymas	Galutinėje redakcijoje pasirinkta
Nustatyti **baigtinį procedūrų ir DAS funkcionalumų,** kuriuos galima riboti, sąrašą	Baigtinis sąrašas nenustatomas; priemonė parenkama pagal pažeidimo pobūdį, mastą ir pasekmes (P-70).
Apskritai **neleisti riboti** procedūrų ar DAS funkcionalumų	Ribojimas išlieka kaip galima proporcinga poveikio priemonė iki pažeidimo pašalinimo (P-70).
Nustatyti atskirą **vidinę** administratoriaus sprendimų **apskundimo procedūrą**	Atskiros vidinės apeliacijos procedūros nenustatoma; galima pateikti paaiškinimus ir pašalinti neatitiktį, o sutartiniai ginčai sprendžiami teisme (P-67, P-78).

DOM REG [.lt]

Ačiū

DOM REG [.lt]